

۲۰۱۹ / ۰۹ / ۰۴

سرلوح مرادزی

د ۱۹۹۲ کال د سیناریو د تکرار مخنیوی

په دې ورځو کې د ۹۰ لسیزې پشان، لوی خطر یو ځل بیا هېواد گواښي. دا خطر هم د ۹۰ لسیزې د خطر پشان موجوده حکومت، ملي حاکمیت، نظام، د هېواد هویت او بقا ته متوجه دی او هم هغه لاسته راوړنو او بریاوو ته په نښه دی چې په تېرو ۱۸ کلونو کې د افغانانو په زیار او مټو او د نړیوالو په مرستو ترلاسه شوي دي.

راتلونکې څو اونۍ له څو اړخونو ټاکنوکی ارزښت لري:
 - یوخوا افغان حکومت او افغانان ټاکنو ته تیاری نیسي
 - بلخوا امریکا غواړي طالبانو سره د سولې هوکړه وروستی کړي او په دې اړه د افغان حکومت اندیښني بابیزه وگڼي او هم د ټاکنو په درشل کې په داسې مسایلو افغان حکومت بوخت وساتي
 - همدارنگه طالبان هڅه کوي د ټولټاکنو د سبوتاژ او په سوله کې د زیاتو امتیازاتو د ترلاسه کولو لپاره جگړې ته زور ورکړی

- او د انتخابي حکومت پر ځای د موقت حکومت بولاله
 په داسې مهال چې افغان حکومت ټاکنو ته تیاري نیسي او تمه ده، د موجوده دوه سري حکومت پرځای به یو سړی او منتخب حکومت رامنځته شي چې زرځلي له موجوده حکومته د جگړې پای او د سولې چاره بڼه مدیریت کولای شي؛ بیا داسې تنگ او لنډ وخت کې طالبانو سره د سولې په نوم د هوکړې رادمخه کول، فکر نه کيږي چې د ریښتني او تلپاتې سولې په موخه وي!
 د ټاکنو په درشل کې د موقت حکومت گنګوسي چې د تړلو دروازو ترشا دوحه کې طالبانو سره د امریکایي پلاوي په خبرو کې رسنیو ته څڅیږي او په کور دننه او بهر ټاکلي کړی یې هم په مد او شد تکراروي، د خطر زنگونه لا کړنگوي!

په یو روسي خبرتون کې هم لولو « به گزارش اسپوتنیک، ضمیر کابلوف، نماینده ویژه ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه در امور افغانستان و مدیر دبیراتمنت دوم آسیای وزارت امور خارجه روسیه روز سه شنبه (3 سپتامبر) در جمع خبرنگاران در مسکو گفت، کشورش از توافق احتمالی در مورد تعویق انتخابات و تشکیل حکومت موقت میان ایالات متحده امریکا و گروه طالبان در افغانستان حمایت خواهد نمود.
 کابلوف گفت، شایعات و اشاره های جدی در مورد عدم برگزاری انتخابات به طور کنونی و ایجاد حکومت در افغانستان موجود است و اکنون صحبت ها در این خصوص ادامه دارد.
 وی همزمان خاطر نشان ساخت که در شرایط کنونی، نباید روی این مسأله تمرکز کرد که چه کسانی از عدم برگزاری انتخابات و ایجاد دولت موقت حمایت می کند و چه کسانی برعکس.»

خو د څمیر کابلوف د څرگندونو برعکس، افغانان ټول له ټولټاکنو ملاتړ کوي او د ماسکو په گډون په نورو پلازمېنو کې د افغانستان لپاره د موقت حکومتونو وخت تېر گڼي او هغه د خپلواک افغانستان په کورنیو چارو کې لاسوهنه بولي.
 ماسکو باید د افغانستان په اړه د خپلو تېرو تېروتنو، لاسوهنو او ماتو زده کړه وکړي او افغان ملت څخه بڅښنه وغواړي.

په کور دننه هم ټاکلي کړی چې ماسکو، اسلام اباد او ځینو نورو پلازمېنو سره تړلي او په اندیښنو او موخو کې طالبانو سره شریک او د دیموکراسۍ او مدنیت سره دښمني پالي هم د موقت حکومت لپاره د ماسکو داسې پرپاگیندې ته غومبر وهي.

خو بلخوا په داسې حال کې چې د افغانستان د سولې لپاره د امریکا ځانگړي استازي زلمي خلیلزاد له طالبانو سره د سولې معامله وروستی پړاو ته رسولی «د متحدو ایالتونو د بهرنیو چارو وزیر مایک پامپيو وايي، خطر په غاړه نه اخلي او حاضر نه دی چې دا موافقه لاسلیک کړي.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

تایم مجلې د چهارشنبې په ورځ (سپټمبر ۴) ناوخته د جګپوړو امریکایي، افغان او اروپایي چارواکو په قول وویل چې پامپو حاضر نه دی چې دا موافقه لاسلیک کړي. تاند»

تاند خبر غځوي او لیکي «تر دې وړاندې د امریکا د ملي امنیت د سلاکار په ګډون یو شمېر نورو جګپوړو امریکایي چارواکو هم د طالبانو او زلمي خلیل زاد له موافقې سره مخالفت کړی وو.

همداراز د جیمز کننگهم په شمول په افغانستان کې د امریکا نهو پخوانیو سفیرانو له دې موافقې سره مخالفت څرګند کړی او ویلي یې دي چې د سولې د یوې بیرنې هوکړې په نتیجه کې به افغانستان په یوه بله خونړۍ کورنۍ جګړه کې ښکېل شي.

دغو نهو امریکایي پخوانیو ډپلوماټانو جیمز ډابینز، رابرټ فین، رونالد نیومان، ویلیم ووډ، جان ډیګروپونټ، اېرل انتوني واین، راین کراکر، جیمز کننېګهم او هوګو لورننس یوه ګډه اعلامیه کې چې اتلانتیک شورا هم خپره کړې ده ویلي، طالبانو سره د سولې یوه بیرنې هوکړه به ډېرې بدې پایلې ولري.

تایم وایي، ټاکل شوی وه چې د امریکا دفاع وزیر مارک ایسپر د سپټمبر په درېمه (سې شنبه) له ولسمشر ټرمپ سره د دې موافقې په اړه کتلي وای. د ټرمپ د موافقې په صورت کې له افغانستانه د ۵۴۰۰ امریکایي پوځیانو د وتل کار پیلېږي.

خو هغوی چې د موافقې په اړه معلومات لري تایم ته ویلي چې دا موافقه د ګڼو حساسو او مهمو مسایلو ډاډ نه شي ورکولی.»

هندوستان هم څو ورځې مخکې د افغان حکومت له دريځه خپل غوڅ ملاتړ بیا څرګند کړ «نشریه "تایمز او اینډیا" روز سه شنبه نوشت: ویجی گوخال معاون وزیر امور خارجه هند نگران شرایط پس از این توافق است. دهلی نو از سیستمی که بر مبنای قانون اساسی باشد حمایت خواهد کرد. این سیستم باید ثبات را تضمین کند و فضایی برای فعالیت گروه های تروریستی و سازمان های وابسته به آنها باقی نگذارد. **هند مخالف به تعویق افتادن انتخابات ریاست جمهوری افغانستان است.**»

افغانان د ولسمشرۍ مانی دا اندېښنه پرځای بولي چې وایي «حکومت د سولې د بهیر ملاتړ کوي خو د امریکا او طالبانو ترمنځ د کېدونکې هوکړې د پایلې په اړه اندېښمن دی. افغان حکومت د سولې بهیر کې د هر هغه پرمختګ ملاتړ کوي، چې د تلپاتې سولې پایله او د جګړې په ختمېدو تمام شي. د امریکا او طالبانو ترمنځ د هوکړې په اړه د افغان حکومت اصلي اندېښنه دا ده چې تر هوکړې وروسته د ممکنه رامنځ ته کېدونکو خطرونو مخه څنګه ونیول شي؟»

په کور دننه او بهر د ټولټاکنو د ملاتړ بهیر ورځ تر بلې زیاتېږي او هغه کړی چې په بهرنیو پلازمېنو کې د افغانستان لپاره موقت حکومتونه جوړوي، د شرمېدونکې ماتې سره مخامخېږي. بلخوا افغانان ریښتیني سوله غواړي، هغه سوله چې د بلې خونړۍ او ټباکوونکې جګړې پیل وي نه غواړي او پر وړاندې یې کلک درېږي!

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ